

Mehmet Yusuf Akyurt (1877-1954)

9 Nisan 1877 tarihinde Halep'te dünyaya gelen Mehmet Yusuf Akyurt'un asıl memleketi Aksaray'a bağlı Sarısaman köyüdür. Büyük dedesi Selçuklular zamanında Afganistan'dan Anadolu'ya göç edip Sarısaman havzasını yurt edinmiştir. Babası Şeyh İbrahim Efendi, Antep'te Yazıcızadeler'in kızı Kerime Hanım ile evlenmiş ve bu evlilikten Yusuf Akyurt dünyaya gelmiştir. Şeyh İbrahim, babası Abdullah Ağa'nın vefatı üzerine Halep'te ikamet etmiştir. Halep civarında bulunan verimli ve değerli yerleri ucuz değerde Hazine-i Hassa namına satan Şeyh İbrahim Efendi, Urfa ve Antep'teki arazilerin işletmesine ağırlık vermiştir.

Mehmet Yusuf Akyurt ilköğrenimini Halep'te Balaban Ağa Mekteb-i İptidaisinde görmüş daha sonra aynı yerdeki askeri ortaokula iki sene devam etmiştir. Okuluna devam ederken diğer taraftan da komşusu olan şairlerden haftada üç gece "Arap Edebiyatı" dersi almıştır. Güzel sanatlara olan ilgisinden dolayı (babasının da desteğiyle) İstanbul'a gelmiş ve Ahmet Cevdet Paşa'nın yardımıyla İstanbul Sanayi Mektebi'ne girmiştir. Buradaki başarısı ve II. Abdülhamid'in emriyle (bir arkadaşıyla birlikte) 1891 yılında eğitim için Mısır Sanayi Mektebi'ne gönderilmiştir. Mısır'daki öğrenimi sırasında Ahmet Muhtar Paşa tarafından Endülüs Araplarının eserlerini yerinde incelemek için İspanya'ya gönderilen Yusuf Akyurt, 1892 yılında Sudan ve Nil vadisine seyahat ederek oradaki eserleri inceleme fırsatı bulmuştur. Burada kufi yazıyı, hiyeroglif yazmayı ve okumayı, Süryaniceyi öğrenmiştir. Akyurt'un Mısır'daki öğrenimi sırasında yaptığı eserler ise 1894 yılında Amerika'nın Chicago eyaletinde ve Mısır'da İskenderiye'de açılan bir sergide sergilenmiştir. Sergi sonunda Akyurt'un yaptığı ahşap eşyalar birincilik almış ve altın madalya ile ödüllendirilmiştir. İskenderiye'de açılan sergi sonunda ise gümüş madalya ile ödüllendirilmiştir.

Mısır Sanayi Mekteb-i Alisinde üç sene eğitim gören ve eğitimini birincilikle tamamlayan Yusuf Akyurt, İstanbul'a döndükten sonra Mayıs 1894'te İstanbul Sanayi Mektebi'ne Arap mimari tarzı ve resim öğretmenliği yapmak üzere tayin olmuştur. Oymacılık, marangozluk, ciltçilik, tornacılık, sedefçilik, teknik ressamlık ve hiyeroglif yazısını okuyup tercüme etmiştir. Arapça, Farsça ve Fransızca dillerini bilen ve bu dillerden tercümeler yapabilen Akyurt, Sanat Okulu'nda tarz-ı mimari-i Arap öğretmeni iken çeşitli madalyalar ve rütbeler almıştır. Örneğin; 1895 yılında yaptığı ve beğenilen hizmetlerinden dolayı Padişah tarafından gümüş madalya ile taltif edilmiş ve yine 1895 yılında beşinci rütbeden "mecidi" nişanı ile ödüllendirilmiştir. 1896 yılında maharet ve ehliyetinden dolayı "Rütbe-i Rabia" ve 1903 yılında da "Hicaz Demiryolu" madalyası ile ödüllendirilmiştir.

Asıl vazifesinin dışında pek çok alanda görevlendirilen Mehmet Yusuf Akyurt, bu görevlerine Mayıs 1917'ye kadar devam etmiştir. Bakanlığa çeşitli tarihlerde yazdığı raporlar neticesinde Mısır Sanayi Mektebi'nde gördüğü öğrenim usulünü ameli ve nazari programı İstanbul Sanayi Mektebi'nde uygulamaya koymuştur. Ancak Macaristan'dan getirilen iki sanayi müfettişinin bu programları değiştirmesi sonucunda görevinden istifa etmiştir. Akabinde öksüz ve yetim çocukların eğitimi için 1915'de açılan Darüleytam Fabrikaları Müdüriyeti ve marangozhane ile demirhane fabrikalarında kadrolu muallimliğe, 18 Temmuz 1915 tarihinde de Maarif Vekâleti Öksüz Yurtları Sanayi Şubesi Müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Cumhuriyet Dönemi'yle birlikte 1926 yılında Konya Müzesine müdür olarak tayin edilen Akyurt, ailesini de alarak yeni görev yerine gitmiştir. Dergâhın eşyalarını devir teslimi ve eserlerin kayıt bakım ve teşhire hazırlanması için çok çalışmıştır. Mevlâna Dergâhının kapıları 11 Eylül 1926 tarihinde açılmış ve sayıma başlanmıştır. Sayım 9 Ekim 1926 tarihinde tamamlanmıştır. Yaptığı çalışmalarla müzeyi teşhire hazır hale getirmiş ve burası, Konya Asar-ı Atika Müzesi

adı ile 2 Mart 1927 tarihinde ziyarete açılmıştır. Müzede teşhir olunan müzelik eşya, Akyurt tarafından 20 sınıfa ayrılmıştır.

Gazi Mustafa Kemal, Afet Hanım ile 21 Şubat 1931 tarihinde Konya Asar-ı Atika Müzesini ziyaret etmiş ve Akyurt'a imtihan tarzında sorular sormuştur. Aldığı cevaplardan ve yapılan işlerden son derece memnun olan Atatürk'ün söylediği *"Bilgi eseri olduğu anlaşılan tertip ve tanzimden çok memnun oldum."* Sözleri, Akyurt tarafından tezhip edilip levhaya asılmıştır. Atatürk bu ziyareti esnasında bazı eserlerde bulunan Türkçe kelimelerin toplanarak izahlarının yazılmasını talep ettiği ve bu amaçla Akyurt'a Aşık Ömer Divanı'nda toplanan Türkçe kelimeler ve izahlarının takdim edilmesi gerektiğini söylemiştir. Akyurt 21 Ocak 1935 tarihinde Türkçe kelimelerin izahı konusunda dosyayı aldığını ve bundan ötürü kıvanç duyduğunu bildirmiştir.

1933-1934 yıllarında Müzenin bazı yerleri Vakıflar tarafından tamir edilmiştir. Ancak yeşil kubbenin kuzeybatı köşesindeki nakışları aynı renk ve güzellikte yapacak başka bir usta olmadığı için Akyurt burayı kendisi tamir etmiştir. Müzenin eşyaları arasında 3.222 cilt içinde 3.690 kitap vardır. Akyurt bu kitapları bir sene on gün içinde tasnif edip deftere kaydetmiştir. 2 Mart 1927 tarihi ile 31 Aralık 1938 arasında 105.213 ziyaretçi, Müzeyi gezmiştir. Birçok kişi Müzenin açılışına gelmiş ve şeref defterine güzel dileklerini yazmıştır. Akyurt'un kızı Tebşire Başak Hanım yerli ve yabancılar tarafından yazılan yüzlerce takdirmenin bulunduğu şeref defteri konusunda *"Bir Mevlana Aşığı ve Gayretlinin Romanı"* adlı kitabında şu satırları yazmıştır: *"Bir ziyaretçi defteri bütün dünyanın ve insanlığın içini döktüğü bir hazinedir. Dünyadaki krallar, alimler, prensler, bakanlar, bilim adamları ve daha pek çok kimselerin yazıları vardır. Bu defter doldukça babam yenisini ciltletmiştir. Gazi Paşa'nın bilhassa babama yazmış olduğu takdir ve teşekkür eden el yazısını bir şeref tacı olarak çerçeveletip ATATÜRK'ün ve babamın kimsede olmadığını zannettiğim hatıralarını en kıymetli bir hazine olarak saklamaktayım. Çocuklarıma da bunun kıymetini anlatmışımdır. Salonun uzun başköşesinde asılı durmaktadır. Böyle dünyaca tanınan bir kimsenin elini öpmek her halde pek az kimselere nasip olmuştur zannındayım."*

Cumhuriyet'in onuncu yıl dönümünde Bakanlığın emri üzerine Müzede üç gün süren bir sergi açılmıştır. Sergide Selçuklu ve Osmanlı sikkeleri, maden işleri, ağaç oyma işleri, Türk halıları ve iplik dokumaları gibi birçok eser teşhir edilmiştir. Bu serginin akabinde Mustafa Kemal, Dolmabahçe'de Türk kültür varlıklarının dünyaya duyurulması için bir sergi açılmasını istemiş ve bu iş için Akyurt'u görevlendirmiştir. Atatürk; *"Bu işi yapabilecek bir kişi var. Oda Konya Müze Müdürü, onu getirin"* emri ile isteğini beyan etmiştir. Akyurt bu istek üzerine İstanbul'a gelip serginin açılışı ile ilgilenmiştir. Ancak sağlık sebeplerinden ötürü serginin açılışına katılamamıştır.

Mehmet Yusuf Akyurt uzun çalışma süresinden sonra 1 Temmuz 1941 tarihinde yaş haddinden emekli olmuştur. Akyurt, Mevlâna Müzesinde çalışırken **Prof. Remzi Oğuz Arık**'ın teklifi ile 1942 yılında **Türk Tarih Kurumu**nda Türk İslam Kitabeleri uzmanı olarak göreve başlamıştır. Türk Tarih Kurumunda sekiz sene dört ay çalışmıştır. Bu süre içerisinde Anadolu'yu gezmiş ve Türk abidelerini içeren 15 ciltlik ile 7 ciltlik vakfiyelerini yazmıştır. 1 Temmuz 1950 tarihinde buradaki vazifesine son verilmiştir. Türk Tarih Kurumu Türk İslam Devri Kitapları Derleme Heyeti Üyesi iken, Cumhurbaşkanı **İsmet İnönü**'ye tezhipli bir çerçeve göndermiş ve İsmet İnönü, bu çerçeveyi çok beğenerek ona teşekkür etmiştir. Yusuf Akyurt Cumhurbaşkanı Celal Bayar'a da kufi hatla yazılmış bir levha göndermiştir. Ancak **Celal Bayar**, bu gibi eserleri toplamak ve saklamak gibi bir mutadı olmadığı için faydalı ve lüzumlu olacağı düşüncesi ile levhanın Akyurt'a iadesini emretmiştir.

Yusuf Akyurt'un 29 Mart 1953 tarihinde İstanbul Kuzguncuk'ta bulunan 3 katlı ahşap köşkü ile yaptırdığı 4 katlı ahşap

bina, tamamen yanmış ve kül olmuştur. Onu en çok ev içinde bulunan kitaplarının yanması üzmüştür. Kızı Tebşire Başak Hanım ile yapılan sohbette yanan ev ile ilgili şu satırları öğrenmekteyiz: *“4 ayaklı bir sehpanın yalnızca 3 ayaklı kısmı kurtuldu. Hatta kız kardeşimin ve benim çeyiz için hazırladığımız bütün eşyalarda yandı. Bütün bu eşyalarla birlikte özellikle kitapların yanıp yok olması babamı çok üzmüştü. Babam şok geçirecek diye çok korkmuştuk”*. Yalnız yanan evde bilahare yapılan temizlik ve kazı çalışmaları sırasında, kütüphanenin içinde bulunan, Yusuf Akyurt ile Remzi Oğuz Arık'ın birlikte gezerek topladıkları ve çektirdikleri Selçuklu eserlerine ait fotoğraf camları kırılmadan ve yanmadan kutu ile çıkınca, bunların tamamını 93 adet olarak kızı Tebşire Başak Hanım, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Enstitüsü Kütüphanesine hediye etmiştir.

Mehmet Yusuf Akyurt, çeşitli görevlerde bulunurken birçok eser kaleme almıştır. Hem yaşadığı yere hem de yaptığı işe göre kaleme aldığı eserleri, bu çerçevede beş bölümde incelenebilir. Konya'ya gelmeden önce kaleme aldıkları genel çerçevede iken Konya'ya geldikten sonra daha çok Mevlâna ile müze hakkında eserler kaleme almıştır.

Konya'ya gelmeden kaleme aldığı eserler şunlardır: **Vazihüd-delil Fi Mebani-i Vadiin-nil:** 3 cilt, 57 levha, 671 şekil ve Türkçe ile Arapça sütunlardan oluşmaktadır. Bu eser Mısır'da Nil Vadisi'ndeki firavunlara ait eser ve binaların açıklamaları ile hiyeroglif yazısının okunuşu ve gramerinden bahsetmektedir. **Mekteb-i Sanayi'nin Tarihçe-i Hayatı ve İnhitâtı:** İstanbul Sanat Okulu'nun 1868 senesinde kurulması ve açılışı ile başlayıp 1917 senesi sonuna kadar geçirdiği olaylardan bahsetmektedir. **Resim-i Hattî ve Temrinat-ı Sinaiyeyi Şamil, Resim Dersleri:** 1 cilt, 127 levha, 681 şekilden oluşmaktadır. Sanat okullarında okutulan sanatların öğretilme usulünden bahsetmektedir. **Tatbikatlı Sanat Hennesesi ve Resim-i Hattî:** 12 cilt, 96 madde, 396 levha ve 2952 şekilden oluşmaktadır. Sanayide kullanılan boyaların terkihi, aletler ve boyalar ve çizim usullerinden bahsetmektedir. Bu eser 30 yılı aşkın bir sürede meydana getirilmiştir.

Konya'da yazdığı eserler şunlardır: **Resimli Muhtasar Konya Asar-ı Atika Müzesi Rehberi:** 1 cilt, 115 sayfa, 45 resimden oluşmaktadır. Müze binasının tarihi anlatımından ve eşyaların kısaca tanımından bahsetmektedir. **Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin Sandukası:** 1 cilt, 3 resim, 17 sayfadan oluşmaktadır. Selçuklu vezirlerinden karısı için 1273 senesinde yaptırdığı ağaçtan oyma sandukanın anlatımı ve kitabe ile gazellerin Türkçeye tercümelerinden bahsetmektedir. **Resimli Mevlevî Tarihi:** 1 cilt, 500 büyük sayfa, 118 levha, 158 resimden oluşmaktadır. Bu eserde Mevlana Dergâhının tarihi anlatılmaktadır. **Mevlevî Ayinleri Mecmuası:** 2 ciltten oluşmaktadır. 52 adet ayinin beste ve güftelerinden bahsetmektedir. **Konya'nın Tarihi Hatıralarından İhtilafî Birkaç Nazariye:** 92 sayfa, 11 resimden oluşmaktadır. Şemsettin Tebriz'i ve Mevlana Celâlettin Rumi'den bahsetmektedir. **Aşık Ömer Divanı Tarifnamesi:** Divanın bazı manzumelerinin tahlil ve o manzumelerde bulunan eski Türkçe kelimelerin izahları ile Aşık Ömer hakkında tarihi bilgi bulunmaktadır. **Tezyin-i Resim:** 1 cilt, 115 levhadan oluşmaktadır. Türk nakış ve motiflerinden bahsedip sanat mektepleri ile kız enstitüleri için hazırlanmıştır. **Konya'da Karatay-ı Kebir Medresesi Eyvan Çinisi:** Ceviz ağacından bir çerçeveye koyulmuştur. Çiniler girift geometrik ve tezyini şekillerden oluşmaktadır.

Konya Müzesinin eşyaları hakkında yazdığı eserler şunlardır: **Resimli Kuran-ı Kerim Rehberi:** 1 cilt, 58 eşya ve 85 fotoğraftan oluşmaktadır. Müzede bulunan 85 adet Kuran-ı Kerim'in cilt ve tezhiplerinin anlatımı ile ilmi yazışmalardan oluşmaktadır. **Muhtelif Yazma Kitap Rehberi:** 1 cilt, 127 kitap adedi, 186 fotoğraftan oluşmaktadır. Müzede bulunan muhtelif yazma eserlerin tercümelerinden ve halinden bahsetmektedir. **Yazı Levhası Rehberi:** 1 cilt, 53 levha, 51 fotoğraftan oluşmaktadır. Müzede bulunan yazı levhalarının hattat ve müzehhiplerinden bahsetmektedir. **Ağaç Oymaları Rehberi:** 1 cilt, 42 parça, 29 fotoğraftan oluşmaktadır. Selçuklu ve Osmanlı ağaç oyma işlerinin

tarihçelerini ve açıklamalarını içermektedir. **Zikir ve Çalgı Edevatı:** 1 ciltten oluşup zikir ve çalgı aletlerinin tariflerinden bahsetmektedir. **Madeni Oyma İşleri:** 1 cilt, 58 adet ve 39 fotoğraftan oluşmaktadır. Müzede bulunan Türk oyma işlerinin kaynağı ve tarihçesinden bahsetmektedir. **Altın, Gümüş ve Mineli Kandiller Rehberi:** 1 cilt, 103 parça ve 10 fotoğraftan oluşmaktadır. Mısır Memlûkluları devrine ait mineli kandillerin tarifleri ve hususiyetlerinden bahsetmektedir. **Silahlar ve Spor Rehberi:** 1 cilt, 23 parça ve 6 fotoğraftan oluşup müzedeki silah ve benzeri aletlerin kitabeleri ile açıklamalarından bahsetmektedir. **Şal Rehberi:** 1 cilt, 23 parça, 6 fotoğraftan oluşup muhtelif şalların açıklamalarından bahsetmektedir. **Türk Mensucatı Rehberi:** 1 cilt, 36 parça, 11 fotoğraftan oluşup Türk çatma kumaşlarının, Kâbe örtülerinin ve ipekli kumaşların tarihçeleri ve açıklamalarından bahsetmektedir. **Puşide, Sırma, Anavata, Sarma, Hesap, Kasnak İşi ve Nakışları İle Melbusat Rehberi:** 1 cilt, 133 parça, 35 fotoğraftan oluşup Mevlana Celâlettin Rumi'nin elbiselerine ait açıklamalardan bahsetmektedir. **Halı ve Kilim Rehberi:** 1 cilt, 108 parça 47 fotoğraftan oluşmaktadır. Türk ve İran halılarının açıklamalarından bahsetmektedir. **Türk Çinileri, Arap Çinileri Rehberi:** 1 cilt, 97 parçadan oluşup Selçuklu, Osmanlı ve Arap çini ve kacaklarının açıklamalarından bahsetmektedir. **İslami Taş Kitabeleri ve Mahkukatı:** 1 cilt, 166 parça, 77 fotoğraftan oluşmaktadır. Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı devirlerine ait bina kitabeleri ve kabir taşlarının tercümelerinden bahsetmektedir. **Halil Ethem:** 1 cilt, 1 fotoğraftan oluşup, Sabık İstanbul Müzeleri Umum Müdürü ve İstanbul milletvekili Halil Ethem'in hayatından bahsetmektedir.

Türk İslam abideleri hakkında yazdığı eserler şunlardır: **Konya Çevresindeki Mimar Sinan'ın Eserleri:** 1 cilt, 29 fotoğraf, 57 şekilden oluşmaktadır. Konya'da, Karapınar'da, Ereğli ve Ilgın'da bulunan eski binaların plan, kesit ve kitabe resimleri ile açıklamalarından bahsetmektedir. **Akşehir Mebanisi ve Kitabeleri:** Büyük bir ciltten oluşup Akşehir Maruf Köyü ve Reis nahiyesinde mevcut birçok plan, kitabe ve manzara fotoğraflarını içermektedir. **Aksaray ve Civarı Mebanisi ve Kitabeleri:** Büyük bir cilt olup birçok plan, kitabe ve manzarayı içermektedir. **Beyşehir Mebanisi ve Eşrefoğlu Cami ve Türbesi:** Beyşehir'de mevcut cami, türbe ve kabir kitabeleri ile Eşrefoğlu hükümeti hakkında malumatı içermektedir.

Müstakil resimli Türk-İslam abideleri hakkında yazdığı eserler: Mehmet Yusuf Akyurt'un gezdiği ve gördüğü şehir ile kasabalardaki abideleri bu başlık altında toplanmaktadır. Bu büyük eser dört kısma ayrılmaktadır. Birinci kısım; şehir ve kasabalar üzerine tertip edilmiştir. İkinci kısım; yalnız Selçuklular ve Tevaif-i Müluk devrine ait mebaniyi tarif etmektedir. Üçüncü kısım; Karamanoğulları devrine ait abideleri tarif ederken dördüncü kısım ise yalnızca Osmanlı devrine ait abideleri tarif etmektedir. Her kısım kendi içerisinde ciltlere ayrılmaktadır.

Mehmet Yusuf Akyurt birçok eseri kaleme almasının yanı sıra tarihi eşyalar da yapmıştır. Bu eserler onun sanata olan ilgisinin yegâne temsilcileri olmuştur. Yaptığı dört farklı eser ve özellikleri şu şekildedir: **Müzehep Cüz-i Şerif Sanatlı Çekmece:** Eser muhtelif kufi yazılarından kuran ve surelerinden oluşan bir cüz-i şerif yazmıştır. Yaptığı işleri oyma, sedef ve filoto işleri olan bir çekmece içine koymuştur. 1900 tarihinde Padişah Sultan Abdülhamit'e takdim etmiştir. **İstanbul'da Topkapı Sarayı Müzesi'nde Bulunan İşleri:** İstanbul Sanayi Mektebi öğretmenliği yaparken burada pek çok eşya yapıp padişaha takdim etmiştir. Bu eşyalar arasında dolap, duvar saati muhafazası için bir dolap ve Yüzbaşı Raif Efendi adına bir sigara iskemlesi bulunmaktadır. **İki Adet Müzehep Levha:** Ticaret ve Nafia Bakanı Zihni Paşa için camiye konulmak üzere 1902 tarihinde Tebareke suresini kufi yazı ile yazıp tezhipli bir levha haline getirmiştir. **Almanya İmparatoru İkinci Vilhelm İçin Yaptığı İşlemeli Çekmeceli Masa:** Alman İmparatoru'nun İstanbul'u ziyareti esnasında vatandaşlar İstanbul manzarası olan büyük bir albüm hazırlamışlar ve bu albümü şark tarzı bir çekmeceye koyup öyle takdim etmek istemişlerdir. Yusuf Akyurt gece gündüz çalışarak bu masayı yapmış ve

75 lira almıştır.

Mehmet Yusuf Akyurt şairliğe de merak salmıştır. Kendisi Türkçe ve Arapçayı iyi konuşup yazabilmekteydi. Arapça şiirler de söylemiş hatta Arapça şiirleri Türkçe şiirlerinden daha kuvvetli olmuştur. Çeşitli devlet adamlarına ve şairlere şiirler söylemiş ve onların desteği ile ikazlarını almıştır. Örneğin; Rezaizade Mahmut Ekrem Bey kendisine şöyle demiştir: *“Oğlum şairlerin iki yakası bir araya gelmez. Şiirle vakit geçireceğine, kimseye nasip olmayan sanat kudretinizi ilerletmeye çalışırsanız, vatana daha faydalı hizmetler yapmış olursunuz.”* Akyurt, bu süreçten sonra şiir söylemeyi terk etmiştir.

Mehmet Yusuf Akyurt, 1919 yılında ilk eşi Ruhsar hanımı kaybetmiş ve bu eşinden İbrahim Kenan (geniş fikirli ve kalemi kuvvetli bir yazardı) ve Mustafa İrfan adlarında iki oğlu olmuştur. Oğlunun birini küçük yaşta kaybetmişti. İkinci evliliğini 45 yaşında iken 21 yaşındaki Emine Sıdkıye Hanım ile yapmıştı. Bu evlilikten beş çocuğu olmuştur. 1920 tarihinde Fatma Tebşire (Başak), 1923 tarihinde Süleyman Rıdvan, 1924 tarihinde Ayşe Türkan (Akgüngör), 1934 tarihinde Burhanettin Akşit ve 1935 yılında beşinci çocukları dünyaya gelmiştir. 17 Aralık 1954 tarihinde akşam vakti Mevlana'nın vefat yıldönümü ile ilgili konuşmaları dinledikten sonra 77 yaşında sabaha karşı vefat etmiştir. Cenazesi Karacaahmet mezarlığına defnedilmiştir.

Yüksel ÖZGEN

KAYNAKÇA

Cumhurbaşkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA), 01018490-2, 645328.

BCA, 01018490-1, 644494.

BCA, 01005808-6,7.

BCA, 01018664-1, 642242.

BCA, 01013273-116, 588353.

BCA, 02003161-172.

BCA, 02000548-22.

BCA, 02004702-52, 479238.

BCA, 03000019-99, 400302.

BCA, 03000019-98,400301.

EROL, Erdoğan, **Mevlâna Müzesi'nin Kurucu Müdürü M. Yusuf Akyurt**, Plaka Matbaacılık, Ankara, 2010.

21/04/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/mehmet-yusuf-akyurt-1877-1954/?pdf=4293> adresinden erişilmiştir